Tietoliikenteen ja
tietotekniikan
keskusliitto, FiCom ry

Lausunto
11.10.2016
ML

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Asia: lausuntopyyntö U 33/2016 vp

FiComin lausunto verkkovierailuasetuksen muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt FiComilta kirjallista lausuntoa verkkovierailuasetuksen tukkumarkkinoita koskevien sääntöjen muuttamisesta (EU 531/20212). FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

FiComin keskeiset viestit

- **FiCom kannattaa U-kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston kantaa kaikilta osin.**
- **Verkkovierailusääntelyn tavoitteet ovat hyviä, mutta ehdotetut keinot kestämättömiä.**
- **Komission ehdotus mobiilidatan tukkuhintojen tasosta romuttaisi suomalaisen nykyisen mobiilimarkkinan.**
- **Ehdotettua säänneltyä mobiilidatan enimmäistukkuhintaa tulisi laskea merkittävästi.**
- **Ehdotettu mekanismi ei mahdollistaisi kustannusten kattamista ja vaarantaisi kotimaiset verkkoinvestoinnit.**

Asian tausta

FiCom pitää hyvänä verkkovierailun sääntelyn tavoitetta, jolla pyritään kannustamaan EU:n kansalaisia käyttämään matkaviestinverkon palveluja heidän matkustaessaan EU-maissa. Vähittäismarkkinoiden hintasääntely perustuu ns. RLAH-malliin (roam like at home), jossa verkkovierailuasiakas maksaa saman hinnan kuin kotimaassaan. Vähittäistason hintasääntelyn on tarkoitus tulla voimaan 15.7.2017, mutta se edellyttää verkkovierailun tukkuhintoja koskevan sääntelyn tarkastelua. Lisäksi komission tulee antaa täytäntöönpanosäädös kohtuullisen käytön politiikasta (fair use policy, FUP) ja kestävyysmekanismista, joita on tarkemmin kuvattu valtioneuvoston U-kirjelmässä.

Komission ehdotuksen mukaan esitetyillä tukkutason enimmäishintojen alentamisella pyritään takaamaan muun muassa operattoreiden kustannusten kattaminen ja verkkoinvestointeihin kannustaminen. Verkkovierailuasetuksen mukaan tukkutason ratkaisuilla tulee varmistaa, että palvelujen tarjoaminen on jatkossakin operaattoreille taloudellisesti kestävää ilman, että muutos aiheuttaisi häiriöitä kotimaisilla markkinoilla. Asetuksen hyväksymisen yhteydessä Suomi jätti neuvoston pöytäkirjaan erillisen lausuman,

jossa korostettiin, että verkkovierailumaksujen poistuminen ei saa aiheuttaa hinnankorotuksia kotimaiselle markkinalle ja että sääntelyllä varmistetaan toimijoille aiheutuvien kustannusten kattaminen. FiCom on täysin samaa mieltä komission ehdotuksesta ja asetuksen tavoitteesta ja siihen liitetyn Suomen lausumasta. FiCom pitää lähtökohtaisesta hyvänä, että komissio on huomioinut tukkuhintojen alentamisen olevan keskeistä vähittäishintoja koskevan RLAH-mallin mahdollistamiseksi. Tältä osin komission esitys on oikean suuntainen.

Ehdotettu puheluiden ja erityisesti mobiilidatan tukkutason enimmäishinta aiheuttaa kuitenkin jopa ylitsepääsemättömiä ongelmia suomalaisille operaattoreille. Matkustustase pysynee jatkossa ennallaan eli suomalaiset matkustavat enemmän ulkomaille kuin muut EU-kansalaiset Suomeen. Näin ollen hintaesitys tarkoittaisi massiivista tulonsiirtoa suomalaisilta operaattoreilta Etelä-Euroopan operaattoreille. Jotta suomalainen mobiilimarkkina säilyisi jatkossakin kilpailukykyisenä, mahdollistaisi erilaiset käyttäjäystävälliset käyttö- ja hinnoittelumallit ja edistäisi verkkoinvestointeja, tulisi ehdotettua mobiilidatan tukkuhintaa vielä huomattavasti. Alhainen tukkuhinta on myös kaikkien asiakkaiden etu.

FiCom kannattaa valtioneuvoston kantaa

FiCom on kannattaa U-kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston kantaa, jonka mukaan tukkutason sääntely on välttämätöntä RLAH-toteuttamiseksi, tukkuhintojen tulee vastata todellisia kustannuksia ja esitettyä tiedonsiirron tukkuhintaa tulee laskea merkittävästi.

Koska verkkovierailua koskevat muutosehdotukset ovat riippuvaisia toisistaan, FiCom on samaa mieltä valtioneuvoston kannasta eri lainsäädäntöinstrumenttien toistensa huomioimisesta ja mahdollisesta uudelleentarkastelusta. Sääntelykehikon monimutkaisuus ja tulkinnanvaraisuus heikentävät merkittävästi yritysten ja kuluttajien oikeusvarmuutta.

Euroopan neuvoston puheenjohtajamaa Slovakia on esittänyt ehdotuksena tukkuhinnoista, jonka viimeisin versio vastaa komission ehdotusta. Myös Euroopan parlamentin raportööri Miapetra Kumpula-Natri antanut oman ehdotuksensa, joka on oikean suuntainen, mutta se ei valitettavasti ole riittävä, kuten alla olevasta kuvasta ilmenee.

Oheisessa kuvassa on esitetty ennuste suomalaisten operattoreiden maksettavaksi tulevista tukkumaksuista muille eurooppalaisille toimijoille. Ennuste perustuu suomalaisten tämän hetken matkustuspäiviin per vuosi, datamäärän käyttöennusteisiin ja tällä hetkellä esitettyihin eri tukkuhintaehdotuksiin sekä kuluttajapuheliittymien määrään. Koska mobiilidatan käytön määrä lähes tuplaantuu joka vuosi, tulisi tukkumaksujen laskea samassa suhteessa. Ennusteessa esitetty tämän heteken paras vaihtoehto eli EP:n raportöörin tukkuhintataso aiheuttaisi sääntelyn loppuvaiheessa yli 200 miljoonan euron tulonsiirron. Tulonsiirron tulisi olla mahdollisimman tasapainoinen kuin kohtuuttoman negatiivinen. Maksujen vertailukohtana voidaan pitää suomalaisen mobiilimarkkinan kokoa, joka tällä 1,84 miljardia €.

Tukkumaksut Suomesta Eurooppaan (miljoonaa €/vuosi)

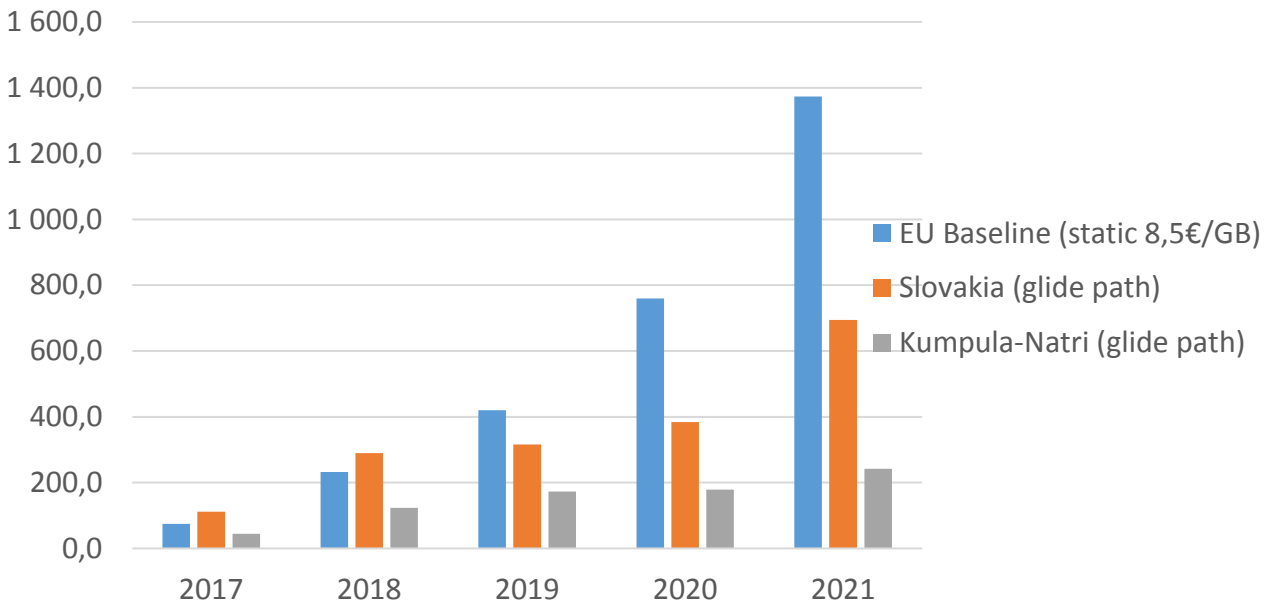

Lopuksi

Suomi on ja on ollut mobiilin, ja erityisesti mobiilidatan käytössä edelläkävijä. Tämän ovat mahdollistaneet kattavat ja laadukkaat mobiiliverkot sekä asiakasystävälliset hinnoittelumallit. Suomessa on ylivoimaisesti EU-alueen kehittyneimmät mobiilimarkkinat niin hintatasoltaan kuin käyttömäärältään. Tämä Suomen mallin tulisi olla myös EU:n tavoitteena. Suomi on näyttänyt käytännössä omilla markkinoillaan, miten korkeaan mobiilikäyttöön ja alhaiseen hintatasoon päästään, eikä tätä tule heikentää millään tavoin

Teleyritykset tekevät joka vuosi Suomeen yli 500 miljoonan verkkoinvestoinnit. Komission omien tavoitteiden vastaisesti nyt ehdotetut tasot eivät kata suomalaisille operaattoreille niille aiheutuvia kustannuksia ja pahimmillaan vaarantavat investoinnit.

Marko Lahtinen
lakiasiat